Qishloq hayoti

Қишлоқ ҳаёти

2007 YIL 13 NOYABR, SESHANBA 136 (7285) - сон

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

www.qishloqhayoti.uz

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

Ўзбекистон 1991-2007 йилларда

Ўтган давр мобайнида асосий саноат тармоқларини ривожлантириш, модернизациялаш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш, шунингдек, ёқилғи-энергетика мажмуасини ривожлантириш дастурлари доирасида йирик инвестициявий лойиҳалар амалга оширилди. Капитал қўйилмаларнинг умумий ҳажмида янги қурилишлар 38 фоизни, модернизация, реконструкция ва техник қайта жиҳозлаш 49 фоизни ташкил этди.

Куннинг муҳим воқеалари

○Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигида мамлакатимизда бошланган қизамиқ ва қизилчага қарши эмлаш кампаниясига бағишланган матбуот анжумани ташкил этилди.

○Пойтахтимизда тадбиркор хотин-қизлар фаолиятига бағишланган кўргазма ўтказилди.

○"Ўзбекистон – жонажон уйимиз" деб номланган китоб ва шеърият байрами доирасида Андижон давлат тиллар педагогика институтининг академик лицейида коллеж ва лицей ўқувчиларининг Рус ҳамда Корейс миллий маданият марказлари фаоллари билан учрашуви бўлиб ўтди.

○Чимбой туманидаги педагогика касб-ҳунар коллежининг янги биноси фойдаланишга топширилди.

○Италиянинг Милан шаҳрида "Кино ва телевидениеда спорт" деб номланган халқаро фестивал ўтказилди. Унда ўнта йўналиш бўйича спортга бағишланган икки юзга яқин фильм ҳакамлар эътиборига ҳавола этилди. Улар орасида Ўзбекистон Миллий телерадиокампаниясининг "Кўпкари" фильми ҳам бор бўлиб, у хорижлик мутахассисларда катта қизиқиш уйғотди.

○Самарқанд вилоятида ўтказилган "Энг кўркам таълим муассасаси" танловида Жомбой туманидаги 54-мактаб биринчи ўринни қўлга киритди.

○Сурхондарё вилояти Денов шаҳрида кўп тармоқли хусусий ташхис-жарроҳлик маркази фойдаланишга топширилди.

○Навоий шаҳрида «Усто-2007» кўрик-танловининг мамлакат босқичи бўлиб ўтди.

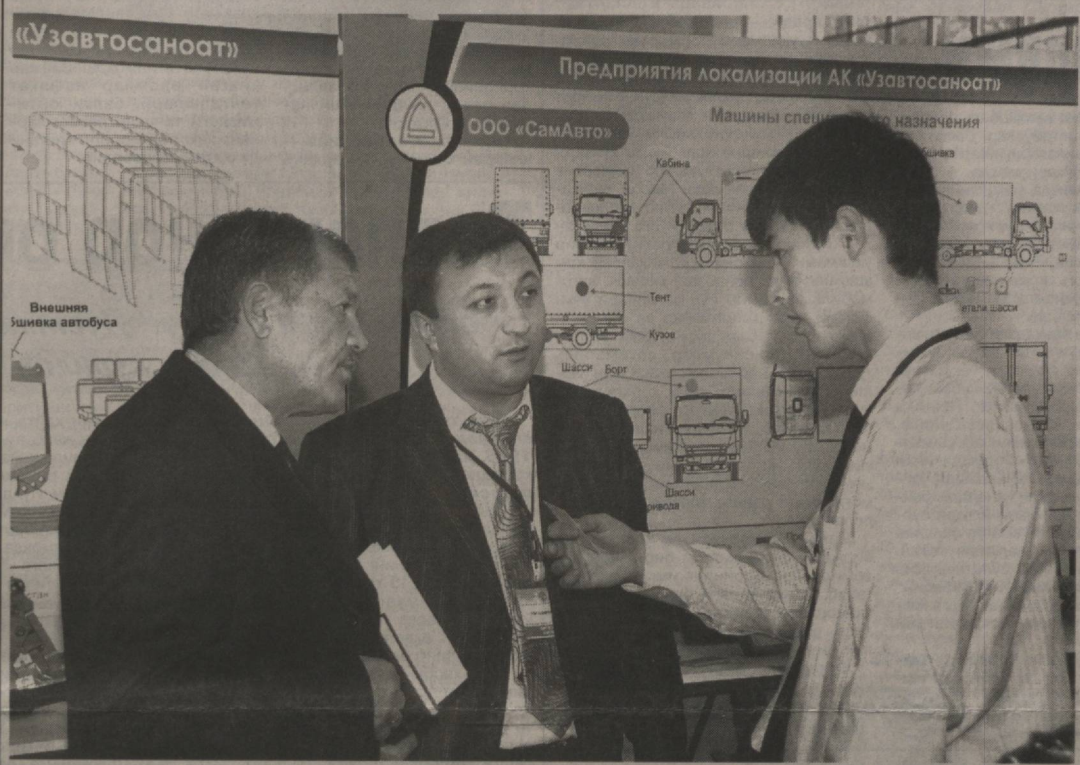

Ўзбекистон саноатчилари форуми

«Ўзэкспомарказ» павильонларида 12 ноябрь куни Ўзбекистон саноат ярмаркаси ва кооперация биржаси очилди

Ўзбекистон истиқлолга эришганидан кейин Президент Ислом Каримов раҳнамолигида барча соҳаларда мустақилликни мустаҳкамлаш ва халқ фаровонлигини оширишга қаратилган кенг кўламли ислоҳотлар амалга ошира бошланди. Иқтисодиётни ислоҳ қилишда ишлаб чиқариш ва бошқарувни бозор талаблари асосида тубдан янгилашга, юқори технологияга асосланган, рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга, саноат тармоқларини модернизация қилишга, ишлаб чиқаришнинг янги турларини ўзлаштиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Саноат ҳақида сўз борар экан, унинг қайси тармоғида бўлишидан қатъи назар, якуний маҳсулот катта миқдордаги қўшимча қийматга эга бўлиши ғоят муҳим эканлигини алоҳида таъкидлаш жоиз. Масалан, пахта хом ашёси билан пахтадан олинган толанинг нархи унчалик кескин фарқ қилмайди, лекин пахта билан газлама ёки кийим-кечак баҳоси ўртасидаги нисбат анчайин катта миқдорни ташкил этади. Арматура шаклида сотиладиган темир билан юқори технологик ишлов берилган бутловчи қисмнинг баҳоси ўртасидаги нисбат ҳам шундай.

Ўзбекистонда саноат соҳасидаги иқтисодий ислоҳотлар маҳаллий ва хорижий сармояни жалб этиб, ишлаб чиқаришнинг юқори технологияларга асосланган мураккаб турларини йўлга қўйишга қаратилган. Натижада, сўнгги йилларда мамлакатимизда иқтисодий ўсиш суръати 7 фоиздан юқори бўлмоқда. Бу кўрсаткичга айрим мамлакатларда бўлгани каби энергия манбаларини қазиб олиш ва экспортга чиқариш ҳажмини ошириш ҳисобидан эришилаётгани йўқ. Корхоналар янгидан жиҳозланди, экспортбоп маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайтирилди, энг муҳими, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари фаолияти учун қулай сармоявий муҳит ва зарур ҳуқуқий-меъёрий замин яратилди. Пировардида ялпи ички маҳсулотда саноат маҳсулотларининг улуши 11 фоиздан 24 фоизга, хизмат кўрсатиш соҳасиники эса 18 фоиздан 42 фоизга ўсди. Юртимизда кўп тармоқли саноат шаклланиб бормоқда, мураккаб технологик ускуналарни бошқарадиган малакали кадрлар етишиб чиқмоқда. Ҳозирги кунда Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган саноат корхоналари сони 21 мингдан ошади.

Лекин бу кўрсаткичлар Ўзбекистон иқтисодий салоҳиятини тўла акс эттиради, деб бўлмайди. Мамлакатимизда ишлаб чиқаришнинг янги турларини ташкил қилиш ва ривожлантириш учун улкан имкониятлар мавжуд. Молиявий ресурслар, хом ашё, малакали кадрлар етарли. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 22 июндаги қарорига биноан иқтисодиётнинг жадал ва барқарор ривожланишини таъминлаш, ташқи омилларга боғлиқлигини камайтириш, ишлаб чиқариш жараёнига янги, самарали технологияларни жорий қилиш, маҳаллий хом ашё ва ишлаб чиқариш ресурсларидан унумли фойдаланиш ва шунинг асосида рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, валюта маблағларидан тежамли фойдаланиш, янги иш ўринлари очиш мақсадида 2006-2008 йилларда маҳаллий хом ашё негизида тайёр маҳсулот, бутловчи қисмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш дастури қабул қилинди.

Ўзбекистон саноат ярмаркаси ва кооперация биржасининг очилишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Э.Шоисматов Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан ташкил қилинган ушбу саноатчилар форуми ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, валютани тежаш, ички бозорда маҳаллий маҳсулотлар улушини ошириш, маҳаллийлаштириш кўламини кенгайтириш, корхоналар ўртасида кооперация алоқаларини ривожлантириш, саноатнинг ялпи ички маҳсулотдаги ҳиссасини янада кўпайтириш учун янги имкониятлар очишини таъкидлади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ҳамда Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирликлари, Савдо-саноат палатаси томонидан ташкил қилинган саноат кўргазмаси ва кооперация биржаси буюртмалар мажмуини шакллантиришнинг ўзига хос механизмларидир.

(Давоми 2-саҳифада)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Ички тармоқ ва тармоқлараро саноат кооперациясини янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида

Қайд этиб ўтилсинки, Ўзбекистон иқтисодиётида амалга оширилаётган чуқур, аниқ мақсадга йўналтирилган таркибий ўзгартиришлар кейинги йилларда иқтисодий ривожланишнинг юксак суръатларини ва саноатнинг илдам ўсишини таъминлади. Саноатнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 90-йиллар бошидаги 11 фоиздан 2007 йилга келиб 24 фоизгача кўпайди.

Мустақиллик йиллари мобайнида нефть-газ, машинасозлик, электр техника, кимё, металлургия саноатида ўнлаб янги йирик саноат корхоналари барпо этилди. Иқтисодиётнинг янги тармоғи – ривожланган инфратузилмага эга бўлган автомобиль саноати яратилдики, унда ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш даражаси бугунги кунда 60 фоиздан кўпроқни ташкил этади.

Ватанимиз саноати томонидан енгил, юк автомобиллари ҳамда йўловчи автобуслари, полиэтилен, сиқилган ва суюлтирилган газ, кальцийлаштирилган сода, электр техника ва кабель-ўтказгич маҳсулотлари, эластик темир йўл шпаллари, машинасозлик ҳамда бошқа саноат тармоқлари учун эҳтиёт қисмлар ва бутловчи буюмлар каби янги юқори технологик маҳсулот турларини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Шу билан бирга, вужудга келтирилган саноат салоҳиятидан ҳали етарлича самарали ва тўлиқ даражада фойдаланилмаяпти. Ишлаб чиқариш қувватлари, юқори малакали ишчи кучи, қулай иқлим шароитлари мавжуд бўлгани ҳолда, тайёр саноат маҳсулотининг кўпгина турлари, хом ашё ва материаллар, етарли даражадаги манфаатдорликнинг йўқлиги сабабли кўпинча хориждан қўшимча транспорт харажатлари ва валюта сарфлаб олиб келинади, ваҳоланки уларни маҳаллий корхоналарда муваффақиятли ишлаб чиқариш мумкин бўлур эди.

Хусусан, қишлоқ хўжалик машинасозлиги, рангли металлургия, пахта тозалаш ва тўқимачилик саноатида ички тармоқ ва тармоқлараро саноат кооперацияси имкониятларидан етарлича фойдаланилмаяпти. Маҳаллийлаштирилаётган ишлаб чиқаришга кичик бизнес корхоналари суст жалб этилмоқда.

Ишлаб чиқаришни мақбуллаштиришда, ички тармоқ ва тармоқлараро кооперацияни мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантиришда хўжалик юритувчи субъектларга ёрдам бериш, маҳаллийлаштириш жараёнларини кенгайтириш учун қўшимча шарт-шароитлар яратиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини, аҳолининг иш билан бандлигини ва саноат маҳсулоти ҳажмларини оширишда мавжуд захиралардан фойдаланиш мақсадида:

1. Республика саноатининг тез ривожланиб бораётган тармоқлари учун зарур бўлган, экспорт салоҳиятини кенгайтириш, савдо ва тўлов балансини мақбуллаштириш имконини берадиган бутловчи буюмлар, эҳтиёт қисмлар, сарфланадиган материаллар ва қайта ишланган хомашё захиралари ишлаб чиқарадиган ватанимиз корхоналарини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, валюта маблағларини биринчи навбатда илғор технологиялар ва машина-ускуналарни импорт қилишга йўналтириш узоқ муддатли истиқболни кўзлаб саноатни янада ривожлантиришнинг энг муҳим устувор вазифаси деб ҳисоблансин.

Қуйидагилар ички тармоқ ва тармоқлараро саноат кооперациясини янада ривожлантиришнинг асосий йўналишлари этиб белгилансин:

саноат корхоналарининг ички тармоқ ва тармоқлараро кооперацияси доирасида узоқ муддатли хўжалик алоқаларини шакллантириш ҳамда кенгайтириш учун зарур қонунчилик базасини ва бозор инфратузилмасини яратиш;

ускуналар, бутловчи буюмлар, хомашё ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштиришни амалга ошираётган корхоналарнинг зарур хомашё ва кредит захираларидан эркин фойдаланишини таъминлаш;

маҳаллий хомашё негизида тайёр маҳсулот, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш борасида ҳар йили қабул қилинадиган дастурларнинг саноат кооперациясини ривожлантиришдаги роли ва аҳамиятини ошириш, шунингдек дастурларга киритилган маҳаллийлаштириш лойиҳаларининг ўз вақтида бажарилиши учун ижрочиларнинг жавобгарлигини кучайтириш;

янги технологияларни ишлаб чиқиш ҳамда уларни йирик ва кичик корхоналарда жорий этиш имконини берадиган инновация лойиҳаларини қўллаб-қувватлаш ва амалга ошириш учун венчур жамғармаларини, шунингдек инфратузилма объектларини ташкил этиш;

(Давоми 2-саҳифада)

Пойтахтимизда "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" жамғармаси ва "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати "Камалак" болалар ташкилоти ҳамкорлигида ташкил этилган "Янги авлод" Республика болалар ижодиёти фестивалининг якуний босқичи бошланди.

Санъат байрамига айланган фестиваль

Ўзбекистон давлат консерваториясида 11-12 ноябрь кунлари фестивалнинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри саралаш босқичи ғолиблари иштирокида катта концерт дастури намойиш этилди. Тадбирда мамлакатимизда давлатимиз раҳбари Ислом Каримов раҳнамолигида улғайиб келаётган авлодни ҳар томонлама етук инсонлар этиб тарбиялашга қаратилган кенг кўламли ишлар амалга оширилаётгани алоҳида таъкидланди. Бундай хайрли ишларга давлат ташкилотлари билан бирга жамоат бирлашмалари ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда.

«Янги авлод» фестивали «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармасининг йирик ижодий лойиҳаларидан бири. У иқтидорли ўқувчи-ёшларни излаб топиш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашда муҳим ўрин тутади. 2004 йилдан буён ўтказилаётган ушбу ёш истеъдодлар беллашувида дастлаб уч юз нафардан ортиқ ўғил-қиз иштирок этган бўлса, жорий йилда фестивалда салкам саккиз ярим минг нафар ўқувчи қатнашишга муваффақ бўлди. Уларнинг қарийб беш юз нафари эса санъат байрамининг якуний – республика босқичида қатнашиш имкониятини қўлга киритди. Иштирокчилар классик мусиқа, миллий чолғу асбоблари ижрочилиги, хонандалик, рақс, тасвирий ва амалий санъат, шеърият, насрий ҳамда саҳна асарлари каби олти йўналишда ўз билим ва маҳорати, иқтидорини намойиш этмоқда.

Ўн тўрт ёшли Азима Даулетмуродова Қорақалпоғистоннинг Тахтакўпир туманидаги 2-мактабда таҳсил олади. Азима фестивалга қорақалпоқча қўшиқ тайёрлаб келган. Айтишича, Тошкентга биринчи келиши. Беллашув сабаб у юртимизнинг бошқа минтақаларидан келган кўплаб тенгқурлари билан дўстлашди. Фестиваль доирасида пойтахтимизнинг гўзал масканлари, музейлар, майдону хиёбонларига ташкил этилаётган экскурсиялар бир умр унинг ёдида сақланиб қолади.

(Давоми 2-саҳифада)

ОБУНА – 2008

"Қишлоқ ҳаёти" ва унинг иловаси "Ҳаёт" газеталарини йил давомида мунтазам ўқиб боришни истайсизми? Мамлакатимизда ва дунёда рўй бераётган воқеалардан, ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг барча жабҳаларидаги ўзгаришлардан хабардор бўлиб, маданий-маърифий мавзулардаги мақолалар, фалсафий фикрлар билан йўғрилган бадиий асарларни мутолаа қилишни хоҳлайсизми? Унда 2008 йил учун газеталаримизга обуна бўлишга шошилинг!

"Ўзбекистон почтаси", "Матбуот тарқатувчи" идоралари ва бошқа ташкилотлар обунани расмийлаштиришмоқда. Таҳририятнинг ўзида ҳамда газетанинг Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятлардаги мухбирлари орқали шартнома асосида ҳам обуна бўлиш мумкин. 144-индекс бўйича "Қишлоқ ҳаёти" ва "Ҳаёт" газеталарига бир йўла, 145-индекс бўйича эса "Ҳаёт" газетасининг ўзига обуна расмийлаштирилаяпти.

Ёш истеъдод соҳибига Президент совғаси

Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан мамлакатимизда ёшлар камолоти, таълим-тарбиясига кўрсатилаётган алоҳида эътибор ва ғамхўрлик ўз самараларини бермоқда. Ёшларимиз маданият, спорт, санъат, фан ва бошқа кўплаб соҳаларда юксак муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Глиэр номидаги Республика махсус мусиқа академик лицейининг 4-синф ўқувчиси Тоҳиржон Асқаров шу йил октябрь ойида Италияда ўтган ёш пианиночиларнинг ўттизинчи халқаро "Le Muse" кўрик-танловида ғолиб чиққани бунинг яна бир ёрқин далилидир.

Ёш истеъдод соҳибига давлатимиз раҳбарининг совғалари топширилди. Шу муносабат билан Ўзбекистон давлат консерваториясида ўтган тадбирда мусиқашунос олимлар, санъаткорлар, ўқитувчилар, жамоатчилик вакиллари, талаба-ёшлар иштирок этди.

Ёшлар тафаккури ва қалбига чин инсоний фазилатларни сингдириш, уларни истиқлол ғояларига садоқат, она-Ватанга муҳаббат, миллий қадриятларимизга ҳурмат руҳида тарбиялашда, эзгу ишлар сари даъват этишда санъат, айниқса, мусиқанинг ўрни ва аҳамияти беқиёсдир.

Давлатимиз раҳбари Ислом Каримов ўзининг Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиклиги учун оладиган гонорарини Успенский ҳамда Глиэр номидаги Республика махсус мусиқа академик лицейларининг иқтидорли ўқувчиларига стипендия сифатида беради. Ҳозирга қадар мазкур стипендияга ушбу таълим даргоҳларининг Даниил Холиқов, Нодир Ҳошимов, Шерали Турсунматов, Беҳзод Абдураҳимов каби иқтидорли ўқувчилари сазовор бўлган.

Энди улар сафидан ўн ёшли Тоҳиржон Асқаров ҳам ўрин олди. Тоҳиржон дастлаб мамлакатимизда ўтказилган "Санъат ғунчалари", ёш ижрочиларнинг республика кўрик-танловлари, бадиий ижодиёт фестивалларида муваффақиятли иштирок этди. Италиянинг Агрополь шаҳрида ўтган танлов унинг ҳаётидаги илк халқаро беллашувдир.

(Давоми 2-саҳифада)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Ички тармоқ ва тармоқлараро саноат кооперациясини янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида

(Боши 1-саҳифада)

мамлакатимиз корхоналарининг эҳтиёжлари учун, шунингдек экспортга етказиб бериш учун ускуналар, бутловчи буюмлар, қайта ишланган хом ашё ва материаллар ишлаб чиқаришни таъминлаётган корхоналарга маҳаллийлаштириш дастури доирасида солиқ ҳамда божхона соҳасида имтиёз ва преференциялар бериш.

2. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Савдо-саноат палатасининг Республика саноат ярмаркаси ва Кооперация биржасини мунтазам асосда ўтказиб туришни ташкил этиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

Ички тармоқ ва тармоқлараро кооперацияни ривожлантириш, республикада ишлаб чиқарилаётган маҳсулот тўғрисида кенг хабардор қилиш, шерикларни излаб топиш ҳамда ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотни етказиб бериш тўғрисида маҳаллий ишлаб чиқарувчилар ўртасида хўжалик шартномалари тузишда ёрдам кўрсатиш саноат ярмаркаси ва Кооперация биржасининг асосий вазифаси этиб белгилансин.

3. Доимий фаолият кўрсатувчи Республика саноат ярмаркаси ва Кооперация биржасининг ташкилий қўмитаси таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

4. Белгилансинки, маҳаллий корхоналар томонидан ишлаб чиқарилган асбоб-ускуналар, бутловчи буюмлар, қайта ишланган маҳсулотлар ва материалларни Кооперация биржаси доирасида харид қилиш мамлакатимизнинг барча истеъмолчилари учун қўшимча тендерлар ўтказмай тўғридан-тўғри шартномалар асосида амалга оширилади.

5. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги бир ой муддатда, 2008 йилги маҳаллийлаштириш Дастуридан бошлаб, маҳаллий хом ашё негизида тайёр маҳсулот, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш Дастурига киритилган корхоналар учун қўшимча солиқ имтиёзлари ва преференциялар бериш тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда ҳар чоракда ҳамда йил якунлари бўйича маҳаллий хом ашё негизида тайёр маҳсулот, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштиришнинг тасдиқланган Дастури ижроси натижаларини кўриб чиқиш учун Вазирлар Маҳкамаси йиғилишларига киритиб борсин.

7. Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги 2008 йилнинг биринчи ярми давомида Агентликнинг кооперация алоқалари доирасида техникавий аудит ҳамда ишлаб чиқарилаётган ва ўзлаштирилаётган маҳсулотлар сифатини бошқариш тизимини кенг қўллаш борасида хўжалик юритувчи субъектларга жойларда хизматлар кўрсатиш филиаллари билан ихтисослаштирилган тузилмалари тармоғи ташкил этилишини таъминласин.

8. Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги Давлат божхона қўмитаси ҳамда Иқтисодиёт вазирлиги билан биргаликда кейинчалик айнан нархи ва сифати бўйича рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришни таъминловчи маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни қўллаб-қувватлаш чора-тадбирларини ишлаб чиққан ҳолда, асбоб-ускуналар, бутловчи буюмлар, хом ашё ва материалларни импорт қилишнинг доимий мониторинги ва таҳлилини амалга оширсин.

9. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.М.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 2007 йил 12 ноябрь

Санъат байрамига айланган фестиваль

(Боши 1-саҳифада)

Тошкент Фото уйида ижодий беллашувнинг тасвирий ва амалий санъат йўналиши бўйича ғолибларнинг асарларидан иборат кўргазма очилди. Унда юртимиз ёш ижодкорларининг бир юз элликдан ортиқ ижодий иши намойиш этилмоқда.

Санжар Эгамбердиев — улардан бири. У Самарқанд вилояти Каттақўрғон туманидаги 1-мактабнинг олтинчи синфида ўқийди. Бу ерда ҳаваскор мусаввир мўйқаламига мансуб «Тарихга назар» мавзуидаги туркум расмлар намойиш этилмоқда. Санжар чизган расмлар нафақат тенгдошлари, балки юртимиздаги таниқли рассомларнинг ҳам эътиборига тушгани диққатга сазовордир

"Янги авлод" Республика болалар ижодиёти фестивали 13 ноябрь куни Халқлар дўстлиги саройида ғолибларни тақдирлаш ҳамда санъат усталари, ижрочи ёшлар, фестиваль совриндорлари иштирокида бўлиб ўтажак гала-концерт билан якунланади.

Назокат УСМОНОВА, ЎзА мухбири

Ўзбекистон саноатчилари форуми

(Боши 1-саҳифада)

У тармоқлараро ишлаб чиқариш кооперациясини кенгайтириш, тармоқ ичидаги ишлаб чиқариш алоқаларини мустаҳкамлаш ва якуний тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришни рағбатлантириш, янги турдаги маҳсулот яратиш учун ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва бу жараённи рағбатлантириш, кичик бизнес корхоналарини йирик бизнес корхоналари учун ярим тайёр маҳсулотлар ва бутловчи қисмлар ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга жалб этиш, маҳаллий корхоналарнинг ишлаб чиқариш қувватлари ва технологик имкониятлари негизида илгари импорт қилиб келинган бутловчи қисмлар, хом ашё ва материалларни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш имкониятини беради.

Ўзбекистон саноатчиларининг ушбу форумида Қорақалпоғистон Республикаси, барча вилоятлар ва Тошкент шаҳридан 224 корхона, жумладан, турли вазирлик, компания ва концернлар таркибига кирувчи 142 йирик ишлаб чиқариш субъекти ўз маҳсулот ва хизматлари билан иштирок этмоқда. Бу ерда илгари импорт қилинган ва эндиликда маҳаллий хом ашё негизида ўзимизда ишлаб чиқарилаётган товарлар билан танишиш, уларнинг савдоси бўйича шартномалар тузиш мумкин. Тадбирда қатнашиш имкониятига эга бўлмаган корхона ва ташкилотлар учун махсус сайт очилган бўлиб, унда маҳаллий товарлар, маҳаллий ишлаб чиқариш субъектларининг эҳтиёж ва талаблари ҳақидаги барча маълумотлар жамланган.

Форум доирасида ўттиздан зиёд етакчи корхонанинг тақдимоти ўтказилиши режалаштирилган. Бундай тадбирлар тармоқлараро ва тармоқ ичидаги кооперация билан боғлиқ масалалар муҳокамаси учун яхши имконият яратади. Шунингдек, кооперация биржаси давомида маҳаллий корхоналарга, жумладан, кичик бизнес субъектларига ўзлаштириш учун таклиф этилаётган маҳсулотлар рўйхати тақдим қилинади. Ҳар бир иштирокчи ўзини қизиқтирган тармоқ юзасидан тўла маълумот олиши, ҳамкорлик юзасидан музокаралар ўтказиши, битим ва шартномалар имзолаши мумкин.

Анжуманнинг биринчи куни «Ўзавтосаноат» акционерлик компанияси, Навоий кон-металлургия комбинати, Олмалиқ кон-металлургия комбинати, «Ўзметкомбинат» акционерлик ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати» очиқ акционерлик жамиятининг тақдимотлари бўлиб ўтди.

Автомобилсозлик Ўзбекистонда Президент Ислом Каримов ташаббуси билан ташкил қилинган энг янги саноат тармоқларидан биридир. «GM Ўзбекистон» қўшма корхонаси ишлаб чиқараётган автомобиллар нафақат юртимизда, балки хорижда ҳам жуда харидоргир. Самарқанд автомобиль заводида эса нафақат автобуслар, балки юк, чиқит ташиш машиналари, кўтарма кранлар ҳам ишлаб чиқарилмоқда.

Автомобилсозликда маҳаллийлаштириш жадал давом этаётир. «Ўзавтосаноат» таркибида очилган йигирмага яқин корхонада аккумулятор, ойна, ўтирғич, бампер, глушитель, ёнилғи баки, ички қоплама буюмлари, автоэмаль, жгут каби кўплаб бутловчи қисмларни ишлаб чиқариш йўлга қўйилган.

— Корхонамиз Асакадаги заводга автомобилларнинг ички қоплама буюмларини етказиб беради, — дейди «ЎзДонгЯнг» Ўзбекистон-Жанубий Корея қўшма корхонасининг техника бўлими бошлиғи Абдурашид Саидов. — Бу маҳсулот хом ашёси асосан хориждан келтирилади. Форумда ички қоплама буюмларини тайёрлашда ўзимизда етиштириладиган канопдан фойдаланишга доир лойиҳани илгари сурмоқдамиз. Бу лойиҳани амалга ошириш импортни камайтириш, валютани тежаш ва ички бозорни ўз маҳсулотларимиз билан таъминлаш имконини беради.

Қатор корхоналар саноат кўргазмасида ўз маҳсулотлари тақдимотини ўтказмоқда.

— Уюшмамиз таркибига юртимиздаги терини қайта ишлаш, пойабзал ишлаб чиқариш, чарм атторлиги ва сунъий чарм тайёрлаш соҳасида фаолият юритаётган элликдан зиёд йирик корхона киради, — дейди «Ўзбекчармпойабзали» уюшмаси бошқаруви раисининг ўринбосари Шариф Шералиев. — Авваллари мазкур корхоналар йилига тўрт миллиард сўмлик маҳсулот импорт қиларди. Эндиликда хориждан келтириладиган маҳсулотларни ўзимизда ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўймоқдамиз. Бунда тармоқлараро ҳамкорлик муҳим роль ўйнамоқда. Мисол тариқасида «Ўзкимёсаноат» давлат акционерлик компанияси билан йўлга қўйилган ҳамкорликни айтиш мумкин. Ҳозир уюшмамиз корхоналари маҳаллий хом ашё негизида пойабзал, мебель, автомобиль ва темир йўл вагонлари учун сунъий чарм қопламалар ва бутловчи қисмлар, пойабзал фурнитураси ва тагчармлар, линолеумлар, автомобиль тўшамалари, нефть-газ соҳаси учун изоляция плёнкалари, кимё корхоналари учун фильтр-картонлар, спорт жиҳозлари каби маҳсулотларни ишлаб чиқармоқда. Бу йўналишдаги импорт кескин камайиб, экспорт ҳажми ошаётгани мамлакатимизда саноатнинг мазкур тармоғи изчил равнақ топаётганидан далолатдир.

Саноат ярмаркаси ва кооперация биржаси қатнашчилари бир ҳафта давомида бир-бирининг имкониятлари, талаб ва эҳтиёжлари билан танишади, ҳамкорлик юзасидан музокаралар ўтказади, савдо шартномалари ва шериклик битимларини имзолайди.

Форумнинг биринчи куни умумий қиймати 111,6 миллиард сўмлик 62 шартнома имзоланди.

(ЎзА)

Телпакчинор оқсоқоли

фидойилиги боис у "Дўстлик" орденига лойиқ кўрилди

Узун туманининг Телпакчинор қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Ўктам Йўлдошев 1998 йилдан буён самарали фаолият кўрсатиб келмоқда. Уни идорада кам учратасиз.

Ўзи табиатан шунақа, қўл қовуштириб бир жойда ўтиришни хуш кўрмайди. Гоҳ маҳалла гузаридаги корхоналар, гоҳ хонадонларда газлаштириш ишининг боришини назорат қилади. Ҳудуддаги 15 та мактаб, олтита мактабгача таълим муассасаларида ўқувчи ёшларга таълим-тарбия беришнинг аҳволи ҳам қишлоқ оқсоқолининг эътиборидан четда қолмайди.

Эътироф

Асли касби ўқитувчи бўлган бу инсон билим масканларига тез-тез келиб, тадбирлар ўтказади. Аълочи ўқувчиларни ва уларга пухта билим бераётган мураббийларни рағбатлантиради. Қолаверса, мактабларни таъмирлашга ҳомийлар топади.

– Марказий шифохона, халқ таълими бўлими, "Қарашик машъали" савдо ишлаб чиқариш корхонаси ҳудудимизда жойлашган, – дейди биз билан суҳбатда Ўктам Йўлдошев. – Гузарлар таркибидаги маданий-маиший, савдо хизмат кўрсатиш нуқталарида йигирма нафардан ортиқ йигит-қиз иш бошлаган бўлса, донни қайта ишлаш корхонасида қирқ киши ишга жалб этилди. Хотин-қизларни иш билан таъминлаш мақсадида эса касаначилик ҳаракатини ривожлантирганмиз.

Ўктам Йўлдошев маҳаллалар, хонадонларнинг саранжом-саришталиги, кўчалар ободончилигига қаратилган тадбирларга доим бошқош бўлмоқда. Оқсоқолнинг ўзи ҳам енг шимариб ишга киришади, меҳнат қилади. Қишлоқнинг ички кўчаларини ободонлаштириш учун ўн минг туп кўчат ўтқазилди. 18 километр узунликдаги ариқ-зовурлар тозаланиб, атрофига гуллар экилди.

Яхшиларни эл эъзозлайди, қадрлайди. Амалга ошираётган ишлари мамнуният билан тилга олинади, бошқаларга ибрат қилиб кўрсатилади. Ўктам Йўлдошевнинг хизматлари ҳам эътирофга муносиб. Президентимиз Фармонига мувофиқ Мустақилликнинг ўн олти йиллиги арафасида унинг "Дўстлик" ордени билан тақдирланганлиги ҳам узоқ йиллик ҳалол ва самарали меҳнатига берилган юксак баҳодир.

Омон ШУКУРОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Сурхондарё вилояти

Товон пули эвазига янги йўл

Италия Ливияга ўтмишда амалга оширган мустамлакачилик сиёсати учун товон тўлашга рози.

Ливиянинг ЖАНА ахборот агентлиги хабарларига кўра, Италия товон тўлашни пул билан эмас, балки янги йўл қуриб бериш орқали амалга оширмоқчи. Қурилажак автотрасса мамлакатнинг ғарбдаги Тунис билан чегарасидан шарқдаги Миср чегарасигача чўзилади. Бу йўл қурилиши учун бир неча миллиард евро сарфланиши айтилмоқда.

Ливия 1911 йил Италия оккупациясига дучор бўлган. 1930 йилда эса Муссолини Ливияни колонияга айлантиради. Орадан 21 йил ўтиб мустақилликка эришган Ливия Италиядан мустамлакачилик учун товон пули талаб қила бошлайди.

Мана, бир ойдирки, Исроилнинг бир неча мактабларида дарс ўтилмаяпти.

Ҳувиллаб қолган синфлар

Ўрта ва юқори синф ўқитувчилари Ассоциацияси ўтган куни Тел-Авивда махсус йиғилиш ўтказди. Ассоциация раҳбарияти ўқитувчилар иш ташлашни яқин кунларда тўхтатмаслигини айтиб ўтган. 10 октябрь куни Тел-Авивда бир гуруҳ ўқитувчилар мактаблардаги шарт-шароитларнинг яхши эмаслиги, синфлар замонавий ўқув қуроллари билан таъминланмаганлиги ва маош камлигига норозилик билдириб, иш ташлашни эълон қилган эди. Исроил молия вазирлиги 2008 йилда мактаблар учун қўшимча 100 миллион шекел ажратилишини маълум қилган. Аммо иш ташловчилар буни амалда кўришмагунча ишга қайтмасликларини айтишмоқда.

"Қизил кхмерлар" вазири қўлга тушди

Камбоджа полицияси "қизил кхмерлар" тузумининг собиқ ташқи ишлар вазири Иенг Сарини қўлга олди.

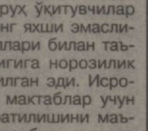

У айни дамда мамлакатни 1975 йилдан 1979 йилгача бошқарган "қизил кхмерлар" қонли тузуми вакиллари ишини кўриб чиқувчи халқаро трибуналга топширилган. Кхмерлар бошқаруви даврида Камбоджада қийновлар, очлик ва турли касалликлар туфайли икки миллионга яқин аҳоли ҳалок бўлган. Ўтган йили "қизил кхмерлар" бош мафкурачиси ва энг даҳшатли сиёсий қамоқхона бошлиғи қўлга олинган эди.

Бу қонли тузумнинг раҳбари Пол Пот 1998 йил Таиланд чегарасидаги одам қадами етмас тўқайзорларда қувғинликда ҳалок бўлган.

Бразилия учун қимматли туҳфа

Бразилия табиатнинг қимматли туҳфасига эришишга муваффақ бўлди.

Мамлакатнинг нефть қазиб чиқарувчи "Петробрас" компанияси Рио-де-Жанейро қирғоқларида 10 миллиард баррелга яқин "қора олтин" захирасини топганди.

— Шунча вақт томошабинлар курсисида ўтирганимиз етади. Энди Бразилия нефть бозорида ўз сўзига эга олий нефть лигасидан ўрин олади, — деди мамлакат энергетика вазири Нельсон Хубнер.

Бу улкан хазинанинг топилиши тўғрисидаги хабарлар жаҳон нефть бозорига ўз таъсирини ўтказган. Мисол учун "Петробрас" компанияси акцияларининг нархи дунё биржаларида бирмунча кўтарилиб, талабгорлари ошиб кетган.

945 кунлик яёв саёҳат

Италиялик табиат ҳимоячиси Жанглука Ратта Европа бўйлаб амалга оширган яёв саёҳатини якунига етказди.

35 ёшли бу табиатсевар ўзининг Шир лақабли ити билан 945 кун пиёда юриб, 33879 километр масофани босиб ўтди. Жанглука Европанинг 30 га яқин давлатларида бўлиб, саёҳат давомида одамларни табиатни асрашга ундаган. Атроф-муҳитга яхши муносабатда бўлишни тарғиб қилиш учун у навбатдаги акцияга қўл урмоқчи. Жанглука бир неча кунлик дам олишдан сўнг содиқ "дўст"и билан яна дунё бўйлаб яёв кезишга отланади.

Жаҳон матбуоти хабарлари асосида **Ш.САНАЕВ** тайёрлади.

Ёш истеъдод соҳибига Президент совғаси

(Боши 1-саҳифада)

Ўн бешдан ортиқ мамлакатдан вакиллар иштирок этган мазкур кўрикда ёш мусиқачимиз жаҳон ва ўзбек композиторлари асарларини маҳорат билан ижро этиб, энг юқори балл олишга муваффақ бўлди.

Тадбирда Ўзбекистон давлат консерваторияси профессори Марат Гумаров, ёш пианиночининг онаси Зарифа Асқарова, Глиэр номидаги Республика махсус мусиқа академик лицейи ўқитувчиси Ирода Жаҳонгирова ёш истеъдодларни қўллаб-қувватлаш борасида кўрсатаётган эътибори ва ғамхўрлиги учун Юртбошимизга миннатдорлик билдирдилар.

Ёш мусиқачини шарафлаш пойтахтимиздаги Қорақамиш мавзеидаги Тоҳиржон яшайдиган хонадонда давом этди. Т.Асқаровга давлатимиз раҳбарининг совғаси – пианино ва замонавий компьютер топширилди.

— Тоҳиржон — тўрт фарзандимизнинг кенжаси, — дейди З. Асқарова. — Оиламиз аъзолари асосан энергетика соҳасида фаолият юритади. Бироқ барчамизнинг мусиқага ихлосимиз баланд. Тоҳирнинг ютуғи мамлакатимизда ёш авлод камолоти йўлида кўрсатилаётган улкан меҳр ва эътиборнинг амалдаги самараларидандир. Ана шу эътибор ва ғамхўрлик учун Президентимиздан жуда миннатдормиз.

— Бундай ажойиб совға мени жуда руҳлантириб юборди, — дейди Тоҳиржон. — Президентимизнинг бу туҳфаларидан мен билан бирга дадам, ойим, ўқитувчиларим, ўртоқларим – ҳамма хурсанд бўлди. Юртбошимиз билдирган бундай катта ишончни аъло ўқишим, янги-янги ижодий изланишларим билан оқлашга ҳаракат қиламан.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.Қосимов иштирок этди.

Назокат УСМОНОВА, ЎзА мухбири

Тажриба алмашишди

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида фермерлар етакчи кучга айланди. Юртбошимиз раҳнамолигида фермерлик ҳаракатининг қўллаб-қувватланиши, қишлоқ мулкдорларига яратилаётган шароит ҳамда кўрсатилаётган хизматлар муваффақиятларнинг асосий омили бўлаётир.

Биргина 2007 йилнинг 9 ойида фермер хўжаликларига шароит яратиш мақсадида 129 та ёқилғи-мойлаш материаллари билан таъминловчи, 104 та минерал ўғитлар билан таъминловчи шохобча, 305 та муқобил МТП, 71 та минибанк, 229 та СФУ ва бошқалар ташкил этилганлиги ҳам фикримизнинг ёрқин далилидир.

Ўзбекистон фермер хўжаликлари уюшмасининг Тошкент вилоятида ўтказилган кўргазмали семинари фермер хўжаликларига хизмат кўрсатувчи марказлар фаолиятини янада ривожлантириш мақсадида ташкил этилган эди.

Ташкилотчиларнинг таъкидлашларича, анжуманнинг айнан Қуйи Чирчиқ туманида ўтказилиши бежиз эмас. Негаки, вилоятда яхши кўрсаткичларга эришиб келаётган туман фермер хўжаликларида ўзига хос тажрибалар тўпланган. Барча вилоятлар ва Қорақалпоғистон Республикасидан 200 га яқин фермер хўжаликлар раҳбарлари иштирок этган кўргазмали семинар қизғин таассуротларга бой бўлди.

Иштирокчилар тумандаги фермер хўжаликларга хизмат кўрсатиш марказлари ҳамда илғор фермер хўжаликлар фаолияти билан танишиш, ўзаро тажриба алмашиш имконига эга бўлишди.

Анвар ҚУЛМУРОДОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Р.ГАЛИЕВ олган сурат.

Тошкент вилояти

Тошда битган боғ

у ташаббус туфайли барпо этилди

Дарғом каналининг шундоққина биқинида каттагина ташландиқ, ўнқир-чўнқир, тошлоқ майдон бўш ётганлигини Фарҳод Тоғаев олдиндан кўриб-билиб юрарди. Шу боисдан дилига бир ниятни тугиб қўйди. "Шу жойдан фойдаланиш мумкин-ку. Ахир сув узоқ бўлмаса. Озгина харажат ва ҳаракат бўлса кифоя эмасми?" Ана шу ният қатъий мақсадга айландию, у Пастдарғом тумани мутасаддиларига мурожаат қилди. Сўнг туман ҳокимлиги собиқ "Дўстлик" ширкат хўжалигига қарашли ўша беш гектар ерни ажратиш ҳақида қарор чиқарди.

Кўп йиллар илм билан шуғулланган Ф.Тоғаевнинг бу ҳаракатини кўриб, "Ўзини-ўзи сарсон қилгани қолади-да. Шу жойда ҳам гиёҳ ундирса бўларканми?", дегувчилар ҳам топилди. Ҳақиқатан ҳам берилган ерда анчагина тер тўкишга тўғри келди. Аммо "Нур Ислом" фермер хўжалиги аъзолари гапни бир жойга қўйиб, енг шимаришди. Инсоннинг қўли гул деганларича бор экан. Аста-секин вақт ўтиб, майдон яшил тусга кирди, экилган минг туп анор, икки минг туп ток, икки юз туп хурмо, юз туп анжир ҳосил бериб, уч минг туп кўк терак тобора кўкка бўй чўза бошлади.

Ф.Тоғаев илм кишиси эмасми, ишларини кўпроқ тажриба тариқасида олиб борди. Бу борадаги фикрларини, таклифларини тегишли идора ва ташкилотларга мунтазам равишда етказиб турди.

2005 йилдан бошлаб эса "Нур Ислом" фаолиятини кенгайтириб, республикада ягона илмий-ишлаб чиқариш тажриба фермер хўжалигига айлантирилди.

— Айни пайтда фермер хўжалигимизда асосий мақсадлардан бири мамлакатимизнинг турли ҳудудларида ҳамда бошқа хориж давлатларида парваришланадиган энг серҳосил, сердаромад навларни маҳаллийлаштириш устида иш олиб боришдир,—дейди Ф.Тоғаев биз билан суҳбатда. — Шу ўринда тажрибаларимиздан биттасини мисол келтирсам. Биламизки, Фарғона водийсида анорнинг "Қорақайин", Сурхондарё вилоятида эса "Туятиши" нави кўпроқ етиштирилади. Бу навлар ўз ҳудудларида жуда серҳосил ҳисоблансада, жойи алмаштирилиб экиладиган бўлса, кутилган натижани бермаслиги мумкин. Негаки, уларнинг бошқа вилоят шароитига, иқлимига мослашиши қийин. Биз эса уларни чатиштириш орқали ҳар иккала ҳудудга мос навни яратишга ҳаракат қиляпмиз ва самарани ҳам кўряпмиз. Яъни, дурагай нав ҳосили ўзининг катталиги, янада хуштаъмлиги билан ажралиб турибди. Шунга ўхшаш синовлар мавжуд бошқа мевали дарахтларда ҳам ўтказилаётир.

— Бундан ташқари, еримиз балл бонитети ҳам жуда паст ҳисобланади,— дея сўзида давом этади фермер. — Бу ҳам бизга тажриба қилиш имкониятини беради. Гап шундаки, хўжалигимиз бундай шароитда ҳам кутилган ҳосилни олиш имкониятини синаб кўради. Агар агротехник тадбирлар ўз вақтида амалга оширилса ва илмий қоидаларга тўлиқ риоя қилинган ҳолда амалга оширилса бунга ҳам эришса бўлади. Буни биз ўз даламизда синаб гувоҳ бўляпмиз.

"Нур Ислом" фермер хўжалигида бугунги қилинаётган ишларни, амалий тажрибаларни кузатар экан, киши битта хулосага келиши мумкин. Одам меҳнат қилса, интилса кўзлаган мақсадига етишади. Бу орқали бошқаларга наф келтиради. Худди Фарҳод Тоғаев сингари.

Дилшод УЛУҒМУРОДОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Самарқанд вилояти

Банк кўмагида оиламиз уйли бўлди!

Бугун Самарқанд вилоятида ҳам бундай эътирофларни тез-тез эшитасиз

Марказий банкнинг Самарқанд вилояти бош бошқармаси, акциядорлик тижорат банкларнинг филиаллари жамоалари хизмат кўрсатиш кўламини кенгайтириб, мижозлар сонини кичик ва ўрта бизнес субъектлари, айниқса деҳқон ва фермер хўжаликлари ҳисобига кўпайтириб бораётганлиги эътиборга молик.

— Таъкидлаш жоизки, ҳозир банклараро рақобат кучайган бир пайтда мижозлар ишончини қозонишнинг ўзи бўлмайди. Чунки улар қуруқ гапга, ваъдаларга ишонмайди. Тезкор, сифатли хизмат кўрсатилишига кўзи етсагина, манфаатдор бўлсагина банк билан муносабатга киришади, — дейди Марказий банкнинг Самарқанд вилояти бош бошқармаси бошлиғи Нурали Норбоев. — Минтақамизда фаолият юритаётган ўн бешта тижорат банкларида Президентимиз ҳамда ҳукуматимизнинг соҳага оид фармон ва қарорларидан келиб чиқилган ҳолда мижозларга кўрсатилаётган банк хизматлари турларини кўпайтириш, сифатини янада яхшилаш ва кредит маблағлари ҳажмини оширишга доир ишлар изчил давом эттирилмоқда.

Элга хизмат қилган, унинг корига яраганлар ҳеч қачон кам бўлмаган. "Ўзсаноатқурилишбанк"нинг Самарқанд минтақавий филиалини ҳам ана шундай жамоалар сирасига киритиш мумкин. Мижозлар билан гавжум бўладиган, уларнинг банк билан боғлиқ турли хил муаммоларини пайсалга солмай, тез адо этишга одатланган ушбу банк мижозлари билан мулоқотда бўлдик. Уларнинг кўпчилиги банк ходимларининг юксак касб маҳорати, мижозга тўғри келадиган кредит линияларини татбиқ этиш имконияти мавжудлиги қўл келаётганлигини мамнуният билан таъкидлашди.

— Бунга осонликча эришилаётгани йўқ. Банк, аввало, капитални шакллантириш учун аҳоли қўлидаги бўш пул маблағларини жалб этиши, нақд пулсиз хизмат кўрсатиш тизимини ривожлантириши, ўз активларини тўғри йўлантириш учун самарали фаолият юритиши талаб этилади, — дейди мазкур филиал бошлиғи Орзу Мирзаев. — Ана шундагина банкнинг мижозлари сони ортади, яъни банкда пул айланиш даражаси юқори бўлади. Натижада банкнинг кредит хизматидан кўплаб корхона ва ташкилотлар ҳамда бошқа мижозлар баҳраманд бўладилар.

Чоп-чопсиз, ортиқча оворагарчиликларсиз менга қисқа вақтда 28,5 миллион сўмлик кредит ажратиб берилди. Ушбу маблағга шаҳар марказидан квартира сотиб олдим. Насиб этса, бу ерда тўйлар ўтказамиз.

— Президентимизнинг шу йил 18 майдаги "Ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони биз сингари ёш оилалар учун яратилган зўр қулайлик, имконият бўлди, — дейди Самарқанд шаҳрида истиқомат қилувчи ёш оила бошлиғи Шуҳрат Маматов. — Рафиқам билан маслаҳатлашиб, банкка мурожаат қилдик. Банкдагиларнинг отасига раҳмат. Чоп-чопсиз, ортиқча оворагарчиликларсиз менга қисқа вақтда 28,5 миллион сўмлик кредит ажратиб берилди. Ушбу маблағга шаҳар марказидан квартира сотиб олдим. Насиб этса, бу ерда тўйлар ўтказамиз.

— Ўзимнинг шахсий уй-жойим бўлишини ёшлигимдан орзу қилиб юрардим. Бу ниятимнинг ушалишига маблағ масаласи халақит берарди. Фармон биз сингари ёш оилалар учун катта имконият, имтиёз эканлигини тўла англаб етдим, — дейди пайариқлик Шуҳрат Ҳусаинов. — Шу тариқа банк кўмаги билан 29 миллион 25 минг сўм имтиёзли кредитга эга бўлдим. Бундай кўмакдан бошим осмонда.

Вилоятнинг турли туманларида истиқомат қилаётган Қаҳрамон Ахтамов, Азиза Исмоилова, Нурия Бўронова ва Фарҳод Суннатов билан суҳбатлашганимизда улар кредит олишда ҳеч қандай муаммога дуч келишмаганлигини таъкидлашди.

"Ижтимоий ҳимоя йили" давлат дастурига асосан ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашни янада кучайтириш борасида режали ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, банк филиаллари томонидан берилган истеъмол кредити қолдиғи 1152,4 миллион сўмга етказилди. Йил бошидан буён ажратилган 320 миллион сўм истеъмол кредитининг 210 миллион сўми ёш оилаларга берилганлиги аҳамиятлидир. Уларга уй-жой сотиб олиш мақсадида 15 йил муддатга 147,5 миллион сўмлик ипотека кредитлари ҳам ажратиб берилди.

Бугунги кунда минтақавий филиал таркибида учта филиал, 10 га яқин мини банк, 11 та жамғарма кассаси, 8 та махсус кассада аҳолига намунали банк хизмати кўрсатилмоқда. 1336 та хўжалик юритувчи субъектлар молия муассасаси хизматидан баҳраманд. Бундан ташқари, чет эл валютасини қабул қилиш ва пул жўнатиш ишларини амалга ошириш мақсадида алоҳида шохобча фаолият кўрсатиб турибди. Бу ердаги турли хил хизматлар аҳолининг узоғини яқин қилмоқда.

ҚАРОР ВА ИЖРО

Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 24 сентябрдаги "Пластик карточкалар асосида ҳисоб-китоб қилиш тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида" қарори ижросини таъминлаш борасида талай ишлар қилинди. Президентимиз томонидан 2006 йил 3 августда қабул қилинган "Пластик карточкалар асосида нақд пулсиз ҳисоб-китоб тизимини янада ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори асосида бу йўналишдаги ишлар янада кенгайтирилмоқда.

"Саноатқурилишбанк"нинг барча филиал ва мини банкларида пластик карточка хизмати йўлга қўйилганига анча вақт бўлди. Айниқса, мижозларга "Visaclassic" ва "Visa electron" пластик карточкалари орқали хизмат кўрсатилаётгани маъқул келмоқда. Унинг яна бир қулай томони шундаки, ишлатилмай қолган маблағларга ҳар ойда қўшимча маблағ тўлаб борилади. Вилоят ҳудуди катта. Ана шуни инобатга олиб банк жамоаси Самарқанд, Ургут, Тайлоқ, Булунғур, Пастдарғом туманлари ҳамда Самарқанд ва Каттақўрғон шаҳарларида савдо ва маиший хизмат соҳаларида 100 га яқин терминаллар хизматини ташкил этишди. Бундан кўзда тутилган мақсад ундан фақат савдода эмас, агар терминал ўрнатилган бўлса, коммунал тўловларни амалга оширишда, овқатланишда, меҳмонхона, транспорт хизматларидан фойдаланишда, хуллас, пул билан битадиган барча юмушларда ундан фойдалансангиз бўлади. Бугунги кунда ундан фойдалувчилар сони 20 мингтага яқинлашиб қолди.

Банк жамоаси қишлоқ хўжалиги соҳасига ажратилаётган кредитлар салмоғини ҳам ошириб бораётир. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 23 мартдаги "Шахсий, ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва молларини кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори ижроси юзасидан чорвачиликни ривожлантириш учун 350 миллион сўм микрокредитлар ажратилди. Ана шу маблағнинг 325 миллиони банкнинг ўз маблағлари ҳисобига тўғри келади.

Самарқанд кимё заводига шу мавсумда 1 миллиард 41,8 миллион сўм, "Кинап" ОАЖга эса 437,9 миллион сўм миқдорида кредит маблағлари йўналтириб берилган. Бундан кўзда тутилган мақсад минтақадаги йирик саноат корхоналарини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашдир.

Сирасини айтганда, ушбу жамоа "Мижоз банк учун эмас, банк мижоз учун" деган шиорга амал қилиб, аҳолига намунали ва жаҳон андозаларига мос тарзда хизмат кўрсатишга астойдил ҳаракат қилмоқда.

Улуғбек ЖУМАЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.
Самарқанд вилояти.

Туёғидан шохигача даромад

Чорвачилик соҳасини туёғидан шохигача даромад манбаи, дейишади. Асакадаги "Шарқ ҳақиқати" ширкат хўжалигини бир пайтлар республикада танитган ҳам аслида тасарруфдаги наслчиликка ихтисослаштирилган чорва фермаси эканини туман аҳли жуда яхши эслашади. Шунданми, ҳар ҳолда уч йил аввал ширкатлар тугатилиб, унинг негизида фермер хўжаликлари ташкил этилаётганида ана шу фермани сотиб олишга талабгорлар жуда кўпчилик эди. Қишнинг қирчиллама кунларидан бирида, кимошди савдоси ўтказилишидан аввал иштиёқмандлар фермахонадаги аҳволни кўриб, ҳафсалалари пир бўлди: боиси кейинги даврда хўжаликда раҳбарлар қўнимсизлиги ва тармоққа эътибор сусайиб кетганлиги натижасида озуқа захираси яратилмай, чорва бош сони кескин камайган, молхоналар қаровсизликдан илматешик бўлиб ётар, жониворлар балчиқ кечиб, қор капалаб, зўрға оёқ судрарди.

Ихтиёржон Бадалов таваккалига иш тутди: 245 бош молни сотиб олиб, «Асака баҳодири» фермер хўжалигига асос солди. Жониворларнинг қишдан омон чиқишига ҳеч ким ишонмаганди. Дастлаб молхоналарни сифатли қилиб таъмирлади. Баҳор ва ёз ойлари қурғоқчил келгани боис, бир тутам хашак топиш амримаҳол эди. Аммо йўлини топди: Қирғизистондан 100 тонна сабзи ва 100 тонна оқшоқ сотиб олди. Вилоят дон маҳсулотлари корхонаси билан истиқболли шартнома тузиб, кунжара ва бошқа озуқалар захирасини ғамлади.

Шулар қаторида ишловчиларнинг меҳнатга муносабатини ўзгартириб, уларни ҳам иқтисодий, ҳам ижтимоий қўллаб-қувватлаб борди. Ёзга чиқиб, мол бош сони 300 тага етказилди. Тармоқдан сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга эътибор кучайтирилди: бунинг учун тажрибали ва ишнинг кўзини биладиган чорвадорлар жалб этилди. Шунингдек, рацион озиқлантириш ва наслдор моллар сонини кўпайтиришга эришилди. Ўз-ўзини таҳлил қилиб бориш ва иқтисодий режалаштиришларнинг самараси зое кетмади. Масалан, тармоқ хусусийлашгангача 60 бош соғин сигирдан кунига атига 19 килограмм сут соғиб олинган бўлса, фермер ихтиёрига ўтгач 360-370 килограмм сифатли маҳсулот олинаяпти.

Асосий эътибор тармоқни даромад манбаига айлантиришга қаратилган. Бунинг учун, аввало, озуқа захирасини мустаҳкамлаш мақсадида тасарруфдаги экин майдонларидан самарали фойдаланилаяпти. Шунингдек, зотни яхшилаш учун сунъий қочириш йўллари қайта тикланди. Ўтган йили мана шунинг ҳисобига ҳар 100 бошдан 65 та бузоқ олишга эришилди. Бу ва шунга ўхшаш истиқболли тадбирларнинг ишлаб чиқаришга қўлланилаётгани нафақат маҳсулдорликни оширишга, балки маҳсулотни шу жойнинг ўзида қайта ишлашга ҳам имкон бермоқда.

Тадбиркор фермер шу мақсадда имкониятларни хомчўтлаб кўрди: қараса, бунинг учун унчалик катта маблағ ва харажат кетмас экан. Лойиҳа-сметалар тузилиб, тегишли ташкилотлар билан ҳамкорлик қилди. Насиб этса, ҳадемай Германия технологияси асосидаги гўшт-сут маҳсулотларини қайта ишлашга ихтисослашган кичик корхона фаолият бошлайди. Ана шунда нафақат асакаликлар, балки вилоятнинг бошқа туманларидаги аҳолининг ҳам эҳтиёжларини тўла қондириш имконияти туғилади. Наслчиликка ихтисослашган фермер хўжаликлари ҳам мулкдор ташаббусини қўллаб-қувватлаб, ўзаро ҳамкорлик қилиш истаги борлигини билдиришмоқда. Муҳими, кичик технологияли завод ишга тушса, камида 45 нафар кишининг доимий бандлиги таъминланади.

Муқобил МТП ўзини оқлади

Ўша кезларда Ихтиёржон оила пудрати асосида энди иш бошлаганди. Экиш муддати ўтиб бораётган бўлсада, техника етишмаслиги сабабли ишлари юришмади. Сарҳисобда давлатга маҳсулот сотиш режасини зўрға уддалади, оила даромадига-даромад қўшилмади.

– Ўз МТПимни тузмасам бўлмайдиганга ўхшаяпти, – дея отасига маслаҳат солди. – У кишининг розилигини олгач, зарур ҳужжатларни расмийлаштириб, учта техника билан иш бошлади.

Кўпни кўриб, тадбиркорлигини зимдан кузатиб юрганлар "Шу бола тўғри йўлни танлади, келажакда бошқаларга ҳам нафи тегади", дейишди. Кейинги йил даромадидан яна техника сотиб олди.

Энг асосийси, фаолиятини янада кенгайтиришда "Ҳамкорбанк"дагилар қўллаб-қувватлаб турди. "Клаас" компанияси билан ўзаро ҳамкорлик қилиниб, 3 та дон ўриш, 1 та "Ягуар-830", 4 та "Клаас" пресcловчи комбайни, 4 та "Маркант-55" русумли техникаларни олиб келди.

Қудратли ва замонавий техникаларнинг бўлгани яхши, аммо унинг одамларга қандай нафи тегаяпти, деган ҳақли савол туғилиши табиий. Ихтиёржон раҳбарлигидаги "Довуд" муқобил машина-трактор паркида ҳозир 40 нафар киши ишлайди. Жамоа вилоятдаги қишлоқ хўжалиги соҳасида банд бўлган ишбилармонларга сифатли ва арзон хизмат кўрсатишнинг ҳадисини олишган. Айтайлик, ўтган йили туманлардан 2700 гектар майдоннинг ғалласи шартнома асосида саранжомлаб берилган бўлса, жорий мавсумда ҳам фермерлар ихтиёридаги шунча майдоннинг ғалласи сифатли ўрилди.

Ислоҳот берган имкон

Бозор иқтисоди шароитининг ўз қонун-қоидаси ва талаблари кўп. Улардан бири – кам харж қилиб, мўмай фойда кўриш, яъни даромадли бўлишдан иборат. Давлатимиз раҳбари йиғилишлардан бирида: "... фермер фақат ишлаб чиқарувчи ва маҳсулот етиштирувчига айланиб қолмасдан, иқтисодни, фойда ва зарарни ҳам яхши билиши керак" дегандилар.

Р.ГАЛИЕВ олган сурат.

Ҳисобини билмаган баъзи фермерлар дастлабки кезларда муқобил МТПнинг хизмат кўрсатишларидан ва қўйилаётган нархнинг нисбатан анча қимматлигидан чўчишгани бор гап. Аммо кейинчалик иккиланишларга ўрин қолмади. Сабаби, мулкдорлар билан шартнома тузилаётганда хизмат кўрсатиш ташкилоти томонидан ҳар гектарда бажарилаётган ишнинг аниқ ҳисоб-китоби тақдим қилинди. Масалан, илгари фермер техника кучидан самарали фойдаланмаганлиги натижасида ўрим-йиғим мавсумларида ҳар гектаридан ўртача 50 центнердан ҳосил оладиган бўлса, шунинг 10 фоизини, сомонни эса 50 фоизини йўқотарди. Аксарият ҳолларда сарф қилинган харажатлар ортиб кетиб, фойда учма-уч бўлиб қоларди. Муқобил МТПнинг янги русумдаги техникалари бундай йўқотишларнинг олдини олаяпти; яъни буғдойдан бир фоиз ҳам йўқотиш йўқ. Ҳар 1 гектардан 50 центнер ҳосил чиқадиган бўлса, демак, шунча сомон ҳам олиш мумкин, агар у прессланса 250 дона дегани.

Энди бу пулга чақилганда йўқотилган 10 фоиз 500 килограмм буғдой бўлиши мумкин. Ҳар килоси бозор баҳосида 350 сўмдан ҳисобланганда 175 минг сўм, 250 та пресс эса 1000 сўмдан бўлса, 250 минг сўм – жами гектаридан 425 минг сўм фермер ҳисобига тушиши тайин. Асосийси, экин майдонлари бир вақтнинг ўзида, техникалар ёрдамида тозаланади. Бунинг турган-битгани ўзи учун фойда эканини англаган мулкдорлар ҳамкорликни янада кенгайтиришмоқда.

Асакалик мулкдорнинг истиқлол берган имкониятлар туфайли эришаётган ютуқларидан айримларига тўхталдик, холос. Аслида улар жуда кўп. Фермер бойиса, кўпга нафи тегади, деганлари рост экан. Айни пайтда у 120 нафар кишини иш билан таъминлаган. Ишчиларнинг ҳар қандай муаммоси, рўзғоридаги камчиликлар биргаликда ечим топади. Шулар қаторида туман тасарруфидаги 2 та мактаб, 2 та болалар боғчасида тарбияланаётганлар ҳам фермер етиштираётган маҳсулотлардан манфаатдор. "Комуна", "Шарқ ҳақиқати" маҳалласида истиқомат қилаётган 8 нафар боқувчисини йўқотган ва 3 та кам таъминланган оилаларга вақти-вақти билан моддий ёрдам кўрсатилаяпти. Иккита маҳалла аҳлининг ичимлик сувга бўлган талаби қондирилди.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.
Андижон вилояти

Қиш мавсумига ҳозирлик

Фарғона вилоятида қиш мавсумига пухта тайёргарлик кўрилди. Бу борада "Водийгазтаъминот" унитар корхонаси шаҳар ва туман филиаллари жамоасининг муносиб ҳиссаси бор.

Корхонанинг Қувасой шаҳар филиали 8 та саноат, 254 та маиший хизмат кўрсатиш ва хусусий ишлаб чиқариш корхоналарига ҳамда аҳолига шартнома асосида табиий газ етказиб беради. Қиш мавсумида узлуксиз табиий газ билан таъминлаш мақсадида бир қатор ишлар амалга оширилди. Хусусан, 251 дона газ тақсимлаш қурилмалари тўлиқ техник кўрикдан ўтказилди. Икки километрдан ортиқ газ қувурлари капитал таъмирланди.

СУРАТДА: "Водийгазтаъминот" унитар корхонасининг Қувасой шаҳар филиали чилангари Маъмур Қурбонов ва бош муҳандис Абдукарим Абдувоитов.

Муқимжон ҚОДИРОВ (ЎзА) олган сурат.

Фарғона вилояти

Ғаллачилик

Дончилик тўкинчилик манбаи

Бир миллион сўм харажат қилиб, беш миллион сўм фойда олдик, – дейди фермер.

Қарши туманидаги "Лёва" фермер хўжалиги раиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими, "Меҳнат шуҳрати" ордени соҳиби Лев Ким бошлиқ деҳқонлар дон етиштиришда ўзига хос мактаб яратдилар. 30 гектар майдонда буғдойнинг "Бобур" навидан 100 центнердан ҳосил олинди. Ялпи даромад 90 миллион сўмни ташкил этди. Шунинг 60 миллион сўми соф фойдани ташкил этади.

Ёхуд Миришкор туманидаги "Найзор" фермер хўжалигининг ютуқларига назар ташлайлик. Мурод Қорёғдиев раҳбар бўлган бу фермер хўжалиги доннинг "Юктина" навидан мўл ҳосил етиштирмоқда. Даромад ҳам ана шунга яраша бўлмоқда. етиштирилган доннинг тенг ярми фермер хўжалиги аъзоларига тенг тақсимлаб берилмоқда. Сувчиларга 1,5 тоннадан, механизаторларга 2 тоннадан дон тарқатилди.

– Биз ким эдигу, ким бўлдик, – деган саволни тез-тез бераман, – дейди фермер хўжалиги раҳбари, уста деҳқон Мурод Қорёғдиев. Биринчидан биз эркинмиз, иккинчидан ер эгасимиз, яъни мулкдормиз, ўз даромадимизга ўзимиз эгамиз. Бизнинг Найистон қишлоғимизда 23 та фермер бўлиб, барчаси ўзининг енгил автомашинасига эга 15 та хонадон ҳовли тўйларини ўтказди. Обрўйимиз ҳам, ҳамёнимиз ҳам ошгани шу бўлса керак. Ижтимоий ҳимоя йилида ҳам қараб турганимиз йўқ. Қишлоқда ҳаммом қурилишини бошлаб юбордик. Кам даромадли 30 хонадонни оталиққа олганмиз. Фермерлик шарофати билан қишлоқдан 20 нафар йигит-қиз олий ва ўрта махсус ўқув юртларида шартнома асосида таҳсил оляпти.

– Биз бир миллион сўм харажат қилиб, беш миллион сўм фойда олишимизни биламиз, – дея суҳбатга қўшилди. Касби туманидаги "Қамаши – русти-рости" фермер хўжалиги етакчиси Эшқурбон Хоналиев. Олдинги даврларда харажат кўп эди. Ҳеч ким даромад билан қизиқмас эди. Чунки, ойлик маош деган тушунча бўлиб, боқимандалик кайфияти ҳукмронлик қилган.

Истиқлол туфайли ғаллачиликда фан ютуқлари ҳам қўл келяпти. Бизнинг ерларимиз Андижон ғаллачилик илмий-текшириш институтининг вилоят филиали майдонлари билан туташиб кетган тўрт йилдан буён фан янгиликларини ишлаб чиқаришга татбиқ этиш катта самара бераяпти. Бу йил ҳам хирмонимиз баракали бўлди. Давлат шартномаси бўйича 100 тонна дон сотдик. 30 тонна донни эса аъзоларимизга тарқатдик. 20 гектар майдондан буғдойнинг "Андижон-2" супер элита навидан 36 миллион сўм даромад қилдик. Шунинг 9,5 миллион сўми харажатни ташкил этади.

– Фермер хўжалигимиз тасарруфида 80 гектар ер бўлиб, шунинг 25 гектари ғалла. Жорий йилда буғдойнинг "Крошка", "Чиллаки" навларидан экиб, 67 тонна ўрнига давлатга 80 тонна дон сотдик, – дейди Қарши туманидаги "Нуқрабод" фермер хўжалиги раҳбари Рустам Жўраев. Фермер хўжалиги аъзоларига бир тоннадан дон тарқатдик. Эришган муваффақиятларимизнинг асоси омилкорликда деб биламан. Негаки, яратилган шароитлар туфайли МТПга қараб қолмадик, ўз техникамиз бор. Ғаллазорни тартиб усулида суғориш орқали ҳосилдорликни 10-15 центнерга оширдик. Шаҳрисабз туманидаги "Искандарова Феруза", "Қосимов Равшан" Китоб туманидаги "Жамҳур Ҳабибулло", Яккабоғ туманидаги "Жаҳонгир Жаббор ўғли", "Тожибобо", Косон туманидан "Тўлға", "Равшанқул ота" фермер хўжаликлари ҳам ҳосилдорликни 60-70, ҳатто, 75 центнерга етказдилар. Ҳосилни саранжомлашда механизатор, автотранспортчилар меҳнати алоҳида бўлди. Косон туманидан Эшқувват Мўминов, Миришкор туманидан Тошпўлат Ҳайитов, Яккабоғ туманидан Шуҳрат Алибоевлар замонавий "Кейс", "Клаас", "Дон" комбайнларини моҳирлик билан бошқариб, уларнинг ҳар бири 550-600 гектар майдондаги ҳосилни ўриб-йиғиб берди ва шунинг эвазига катта даромад кўрди. Албатта, бу ютуқлар қишлоқ хўжалигидаги иқтисодий ислоҳотлар самараси ислоҳот ислоҳот учун эмас халқ фаровонлигига хизмат қилаётганлигининг амалдаги натижасидир.

Ҳусан ТЕМИРОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.
Қашқадарё вилояти.

Анжуман

Мақсадимиз муштарак

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги Европа хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг иқтисодий ҳамда экологик фаолият координаторлик Бюроси ҳамкорлигида "Марказий Осиё минтақасида барқарор ривожланиш ва экологик хавфсизлик учун асосий хавфлар: ер деграрацияси ва тупроқ ифлосланиши" мавзусида халқаро конференция ташкил қилди.

Анжуман қатнашчилари Марказий Осиё давлатлари ер ва сув ресурслари бошқарувидаги тажрибалар ва муаммоларга алоҳида тўхталишди. Ерлар деградацияси ва чўлланишнинг олдини олиш ҳамда сувдан оқилона фойдаланиш борасида янги технологияларга эҳтиёж борлиги иштирокчилар томонидан қайд этилди. Электроэнергия ишлаб чиқариш ва сув хўжалиги орасида оптимал меъёрни топа билиш, бунинг учун мавжуд технология ва экспертизадан фойдаланиш, шу жумладан сувни тақсимлаш ва бўлиб бериш моделлари, ахборот тизими, тўғонлар хавфсизлигини таъминлаш масалалари ўртага ташланди.

Ўз мухбиримиз

Тошкент Давлат Аграр университети

бўш (вакант) профессор-ўқитувчи лавозимларига меҳнат шартномаси асосида танлов эълон қилади

Профессорлар: 1. Маркетинг, маҳсулотларни стандартлаштириш ва сертификатлаштириш.

Доцентлар: 1. Гуманитар фанлар; 2. Маркетинг, маҳсулотларни стандартлаштириш ва сертификатлаштириш; 3. Усимликшунослик.

Катта ўқитувчилар: 1. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларни тайёрлаш, сақлаш ва қайта ишлашни ташкил этиш; 2. Жисмоний тарбия.

Ассистентлар: 1. Фермер хўжаликлари ва бошқа қишлоқ хўжалиги корхоналари иқтисодиёти ва уларни бошқариш; 2. Гуманитар фанлар.

Ўқитувчилар: 1. Ўзбек тили ва чет тиллар.

Танлов учун ҳужжатлар 2007 йил 15 декабрга қадар қабул қилинади.

Қатнашчиларда илмий даража, илмий унвон, шунингдек илмий ишлар ва ихтиролар мавжуд бўлган тақдирда улар тегишли дипломлар, аттестатлар нусхалари ва илмий ишлар рўйхатини, илмий даражаларни ошириш тўғрисидаги гувоҳномаларни тақдим этишлари керак.

Танловга тушган барча ҳужжатлар олдиндан кафедра мажлисида кўриб чиқилади. Илгари кафедрада ишламаган шахслардан ҳужжатларни кўриб чиқишдан олдин улар томонидан синов лекциялари (мазкур олий таълим муассасаси ўқитувчилари учун – очиқ машғулотлар) ўтказилади. Синов лекциялари ва очиқ машғулотлар мавзулари кафедра предметлари бўйича ўқув дастури талабларига мувофиқ бўлиши керак. Танлов қатнашчиларидан тест синовларидан ўтказилади.

Илгари ўзлари эгаллаб турган лавозимга танловда қатнашувчи шахслар кафедра мажлисида кафедра танловдан олдинги даврдаги илмий-педагогик, методик, тарбиявий ва бошқа ишлари тўғрисида ҳисобот беради.

Ҳужжатлар қуйидаги манзилга топширилади:
100140, Тошкент-140, Тошкент Давлат Аграр университети, бош бино, 3-қават, 319-хона, Ходимлар бўлими. Телефон: 260-46-80.

BELARUS
МИНСК ТРАКТОР ЗАВОДИ
Ўзбекистон Республикасидаги расмий дилери орқали
МТЗ "Беларус" ТРАКТОРЛАРИ
МИНИ ТЕХНИКА ва улар учун эҳтиёт қисмларни таклиф этади.

KAMMAZ ARSENAL
Манзилимиз: Тошкент ш., Братислава кўчаси, 11.
Тел: 281-40-33, 281-40-90, 281-40-75

Шахмат

Олдинда яна беш тур

Испаниянинг Витория-Гастейс шаҳрида дунёнинг энг кучли олти шахматчисидан иборат халқаро мусобақа бўлиб ўтмоқда.

"Liga de Champeones" ("Чемпионлар лигаси") номини олган турнирда ҳамюртимиз Рустам Қосимжонов аста-секин ўз ўйинини топиб бормоқда.

Дастлабки турларда мағлубиятга учраган Қосимжонов 4- ва 5-турларда дурангга имзо чекди. Мусобақа пешқадами украиналик Руслан Пономарев билан дона сурган ҳамюртимиз мағлубиятга учраётган бир паллада дуранг қилишга муваффақ бўлди. 5-турда машҳур Анатолий Карпов Қосимжонов қаршилигини синдиролмади.

Эслатиб ўтамиз, халқаро турнир икки даврада ўтказиляпти. Ҳозиргача биринчи давра ўйинлари бўлиб ўтди. Шахматчиларни олдинда яна беш партия кутиб турибди.

Футбол

«Нефтчи»нинг кутилмаган мағлубияти

Дам олиш кунлари футбол бўйича Ўзбекистон чемпионатининг Олий лига жамоалари навбатдаги тур ўйинларини ўтказишди. 26-тур баҳсларида майдонга чиққан жамоалар ўзлари учун керакли натижаларни қайд этишди.

Турнинг шов-шувли натижаси Фарғонадаги марказий ўйингоҳда рўй берди. Юрий Саркисян шогирдлари бу турда Тошкентнинг "Локомотив" жамоасини қабул қилди. Бутун ўйин давомида фарғоналиклар хавфли ҳужумлар уюштиришган бўлса-да, аммо омад меҳмонлар тарафида эканлиги ҳакам қўшиб берган дақиқаларда ўз исботини топди. Айни шу паллаларда темирйўлчилардан Эркин Бойдуллаевнинг киритган голи меҳмонларга сафардан 3 очко билан қайтишига замин яратди.

Турнир жадвалининг энг қуйи поғонасида жойлашган Бекободнинг "Металлург" клуби эса Андижонга сафар уюштирди ва 2:2 ҳисобида дурангга имзо чекди. Исабоев 89-дақиқада ҳисобни тенглаштирувчи голни киритиб, бекободликларга қимматли 1 очкони тақдим этди.

Қолган натижалар қуйидагича: "Шўртан" – "Вобкент" 2:1, "Қурувчи" – "Машъал" 2:0, "Насаф" – "Трактор" 4:2, "Тўпаланг" – "Қизилқум" 4:1, "Пахтакор" – "Самарқанд-Динамо" 2:0, "Бухоро" – "Навбаҳор" 1:0.

МДҲ мамлакатлари орасида энг кучли чемпионат ҳисобланган Россия премьер-лигаси бу йилги ғолибини аниқлади. Унда Санкт-Петербургнинг "Зенит" жамоаси чемпион деган шарафли номга сазовор бўлди.

"Зенит" — Россия чемпиони

Мусобақа ғолиби 30-турга келиб аниқланди. "Зенит" энг яқин таъқибчиси "Спартак"дан 2 очко кўп жамғаришга муваффақ бўлди. Сўнгги турда "Сатурн" жамоаси майдонига сафар уюштирган питерликлар кичик 1:0 ҳисобида ғалаба қозонишди. Учрашувдаги ягона голни 14-дақиқада меҳмонларнинг чехиялик легионери ярим ҳимоячи Радек Ширл рикошет ёрдамида киритди.

"Зенит" жамоасини бу йил голландиялик мураббий Дик Адвокат бошқарди. Айтиш мумкинки, мураббийнинг бой тажрибаси "Зенит"га орзиқиб кутилган чемпионликни тақдим этди. Энди Санкт-Петербург жамоаси келгуси йили Европа Чемпионлар лигасининг гуруҳ босқичидан ўз ўйинларини бошлайди.

Бокс

Профессионал бокснинг яримўрта вазн WBA йўналиши чемпиони Мигель Котто ўз камарини муносиб ҳимоя қилолди. Ўтган шанба оқшомида унга қарши дунёнинг энг машҳур боксчиларидан бири, америкалик Шейн Мозли рингга кўтарилди.

Котто барибир кучли

Иккала боксчи жангнинг аҳамиятини англаган ҳолда ҳаракат қилишди. Учрашувнинг дастлабки қисмида Мозли Коттодан тезкор бокс усулини қабул қилди. Гоҳ у-гоҳ бу боксчи аниқ ҳаракатлари билан томошабинларга ёқадиган бокс намойиш этишди. Бироқ ташаббус ҳеч қайси спортчи тарафида бўлмади. Учрашув якунлангач, ҳакамларнинг қарорига кўра, Мигель Котто 116-113 ва икки марта 115-113 ҳисоблари билан ғалаба қозонди. Шундай қилиб, профессионал рингда бирор марта ҳам мағлубиятга учрамаган пуэрто-риколик спортчи чемпионликни сақлаб қолди.

Теннис

Мусобақага хос рекорд

Бельгиялик Жюстин Энен Арден WTA мусобақаларининг энг сўнгги ҳал қилувчи турнирида ғолиб чиқиб, сайёрамизнинг енгилмас теннисчиси эканлигини яна бир бор исботлади.

Мадрид шаҳрида ташкиллаштирилган мазкур мусобақа финалида Жюстин Эненга россиялик машҳур Мария Шарапова рақиб бўлди. Уч соату йигирма тўрт дақиқа давом этган муросасиз беллашувда 5:7, 7:5, 6:3 ҳисоблари қайд қилиниб, унда бельгиялик спортчи ғалаба қозонди. Теннисчиларнинг финалдаги тўқнашувига сарфланган вақт рекорд натижа бўлди. Сўнгги саккиз йил ичида ҳеч қайси мусобақа финали бу тарзда якунланмаган.

Жюстин Энен ғалаба учун бир миллион АҚШ доллари миқдоридаги чекка эга бўлди. Умуман олганда, унинг бу йил мусобақалардан ишлаб топган маблағи 5 миллиондан ошиб кетди.

Суннатилла ИСЛОМОВ

Омонхона қишлоғи Бойсун шаҳридан ўн тўрт километр пастда жойлашган. Паст-баланд қир-адирликлар билан ўраб олинган сўлим қишлоқда минг нафарга яқин киши истиқомат қилади. Нақл қилишларича, маҳаллий аҳоли юқумли касалликлар билан асло оғримаган. Бу ерда гепатит (сариқ) касаллиги у ёқда турсин, ҳатто ошқозон-ичак касаллиги билан оғриганлар ҳам рўйхатга олинмаган. Аксинча, узоқ-узоқ манзиллардан юқумли сариқ касаллигига чалинган, ҳатто жигар циррози билан оғриган кишилар дардига даво излаб Омонхона қишлоғига келар экан.

Омонхона шифо булоғи — ҳаёт малҳами

Хўш бунинг боиси нимада? Гап шундаки, қишлоқ бошида тошларни ёриб, булоқ кўз очган. Яратганнинг қудрати билан чашманинг зилол суви шифобахш элементларга шунчалик бойки, уни истеъмол қилган киши ошқозон – ичак, сариқ ва жигар циррози каби инсон ҳаётига хавф солувчи ўта хавфли касалликлардан халос бўлади.

Шу боисдан ҳам Омонхона сувининг шифобахш довруғи узоқ-узоқларга бориб етган. Республикамизнинг кўплаб вилоятларидан ҳатто қўшни Туркманистон, Тожикистон, Афғонистон давлатларидан ҳам кишилар дардига дармон излаб Омонхонага келиб, даволаниб қайтишмоқда. Ана шундай овораю сарсонгарчиликларнинг олдини олиш мақсадида "Омонхона муқаддас булоғи" масъулияти чекланган жамияти жамоаси шифобахш сувни елим идишларга қадоқлаб, етказиб бермоқда. Польшада ишлаб чиқарилган ускуналар ёрдамида ўттиз нафар киши бу иш билан машғул.

Улар бу йил истеъмолчиларга ўттиз минг декалитр шифобахш сув етказиб беришди.

Одамлар дардига малҳам бўлаётган бундай ичимликка бўлган талаб йилдан-йилга ошиб бораётганлиги туфайли, меҳнатсевар жамоа ишни икки навбатда ташкил этиб, белгиланган вазифаларни астойдил адо этмоқдалар.

– Муқаддас булоқ суви жуда кўп дардларга даво эканлиги хорижда ҳам маълум ва машҳур бўлди, – дейди корхона иш бажарувчиси Асқар Эшмуродов, – ҳозир Бирлашган Араб Амирлиги, Афғонистон ва Ҳиндистондан талабномалар тушди. Улар билан шартномалар имзоладик. Зиммамиздаги мажбуриятни тўлатўкис бажариш мақсадида корхонани кенгайтириб, ишлаб чиқариш қувватини оширдик. Боз устига, яқинда янги лойиҳа ишга туширилди. Шифобахш сув билан баробар беш хилдаги чанқоқ босди ичимликларни ҳам сотувга чиқардик. Олча, шафтоли, ўрик, олма, нок шарбатлари аралашмаси асосида тайёрланаётган ичимликлар элга манзур бўлмоқда.

Омон ШУКУРОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.
Сурхондарё вилояти.

ДИҚҚАТ:

15 ноябрдан 15 декабргача

"Ёнғин хавфсизлиги ойлиги"

Ҳурматли ҳамюртлар! Маълумки, қиш фасли бошқа даврларга нисбатан фуқароларнинг иситиш мосламаларига бўлган эҳтиёжларини бирмунча ортиб бориши билан ёнғин хавфини ҳам кескин ортиб кетишига сабаб бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 8 ноябрь кунидаги 543-Ф сонли фармойишига асосан бундай ҳолатни олдини олиш учун Республикада 15 ноябрдан 15 декабргача "Ёнғин хавфсизлиги ойлиги" ўтказилади. Фармойишда кўрсатилганидек, ушбу тадбирни ўтказишдан кўзланган асосий мақсад – "Халқ хўжалиги масканлари ва аҳоли тураржойларида ёнғин хавфсизлиги тадбирларини кучайтириш орқали содир бўлиши мумкин бўлган ёнғинларни олдини олиш, улар оқибатида юзага келиши мумкин бўлган кўнгилсиз ҳолатларни кескин қисқартириш ҳамда фуқаролар орасида ёнғин хавфсизлиги қоидаларини кенг тарғиб этиш" деб белгиланган.

Азиз ватандошлар! Сизлардан ушбу тадбирда фаол иштирок этишларингизни сўраган ҳолда таъкидлаймизки, бу даврларда ёнғин хавфсизлиги қоидаларига қатъий риоя қилиб, Сиз нафақат ойлик тадбирнинг фаол иштирокчисига айланасиз, балки бу билан давлат ва ўз шахсий мулкингизни, уй-жойингизни ёнғиндан асраган, шунингдек, яқинларингиз ва фарзандларингиз хавфсизлигини таъминлаган бўласиз.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Ёнғин хавфсизлиги Бош бошқармаси

Бўлажак чемпионлар жонкуяри

Комил инсоннинг ўзи ким, у қандай воя етади, буни заҳматли касб эгалари – ўқитувчи ва мураббийлар яхши тушунишади. Ўз навбатида, Юртбошимиз ва ҳукуматимиз томонидан устоз ва мураббийларга алоҳида эътибор қаратиляпти. Ўқитувчилар ва мураббийлар куни байрами арафасида Президентимиз Фармони билан алоҳида ўрнак кўрсатган халқ таълими ходимларидан бир гуруҳи Ватанимизнинг юксак унвон, орден ва медаллари билан мукофотландилар. Улар орасида Дўстлик туманидаги 4-умумий ўрта таълим мактаби жисмоний тарбия ўқитувчиси Абдимутал Ҳусанов ҳам бор.

У 1990 йили Республика Давлат жисмоний тарбия институтини тугаллаб, ўзи таълим олган 4-мактабга ўқитувчи бўлиб ишга келди. Мана, ўн етти йилдирки, мактабда жисмоний тарбиядан дарс бериб келяпти. Унинг бевосита ташаббуси билан 1992 йили мактабда гимнастика зали қурилиб, ишга туширилди. Гимнастика жиҳозлари олинди. Ҳар бир дарс машғулотларини бевосита очиқ ва ёпиқ спорт майдонларида ўтказиш йўлга қўйилди.

Энг қувонарлиси, мактабнинг "Орзу" жамоаси 1997 йилдан буён Республика "Қувноқ стартлар" телевизион мусобақасида қатнашиб келади. Мактабнинг волейбол қизлар жамоаси ҳам туман, вилоят ва, ҳатто, республика миқёсида ўтказилаётган мусобақаларда фахрли ўринларни эгаллаб келмоқда. "Умид ниҳоллари–2002"да бу жамоа биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлганди. Мактабда спортнинг оғир атлетика, волейбол, гимнастика, футбол, баскетбол, стол тенниси, шахмат-шашка турлари бўйича барча жиҳозлар етарли.

– "Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисида"ги Президент Фармони ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг қарори айни муддао бўлди, – дейди Абдимутал Ҳусанов. – Жойларда жисмоний тарбия ва спортнинг моддий базасини шакллантириш,

Қишлоқ спорти

аҳоли манзилларида замонавий болалар спорт мажмуаларини барпо этиш, уларни замонавий анжомлар билан таъминлашга жиддий аҳамият берилмоқда.

– Шуни алоҳида таъкидлашни истардимки, менга берилган "Шуҳрат" медали барча жисмоний тарбия ўқитувчилари меҳнатининг муносиб баҳоси, деб биламан. Бу мукофот мени ва мактабимиз жамоасини руҳлантириб юборди ва янада фидойилик кўрсатиб ишлашга даъват этди, – дея қувончини ичига сиғдиролмади спорт жонкуяри.

Абдимутал Ҳусанов туманда тузилган жамғармага аъзоликка қабул қилинди. Айни пайтда бу туманда 19 та ёпиқ спорт зали, 30 та спорт майдончаси ўсмирлар ихтиёрида. Ҳар йили мингга яқин ўқувчилар спорт разрядига эга бўлмоқда. 7 мингдан ошиқ ўсмир спортнинг 12 тури бўйича тўгаракларда машғулотлар ўтказмоқда. Қарийб 10 минг нафар ўқувчи мунтазам равишда спорт билан шуғулланмоқда.

Ҳозирда спорт фидойиси мактабда ишлаш билан бирга туман болалар ва ўсмирлар спорт мактабида ҳам волейбол бўйича мураббийлик қилиб келяпти.

Бўрибой НОРҚУЛОВ

СУРАТДА: жисмоний тарбия ўқитувчиси, "Шуҳрат" медали соҳиби Абдимутал Ҳусанов.

Муаллиф олган сурат

Жиззах вилояти

Ўқинг, қизиқ

Асбест – "ёнмайдиган" деган мазмунни англатади. Халқ орасида уни тош пахта деб юритадилар. Тош пахта кўпгина нозик толалардан ташкил топади, ундан оловга чидамли ҳар хил матолар тўқиш мумкин.

Тош пахта

Бу минерал кўпдан бери маълум. Кишилар уни тоғлар бағрида учратганлар, у ҳақида афсоналар ҳам тўқилган. Бундай ривоятлардан бирида Ҳиндистоннинг ёмғир ёғмайдиган, илонлар макон қурган чўлида бир тош ўсади дейилган. Иссиққа чидамли бўлиб, ундан оловда куймайдиган буюмлар тўқиш мумкин. Қабила бошлиқлари ўлса, уларнинг жасадларини ўтда куйдиришдан ав-

вал ана шу матодан қилинган кафанликка ўраб сўнг куйдирганлар. Катта зиёфатларда эса қўл артиш учун ишлатиладиган сочиқлар тайёрланган.

Ота-боболаримиз тош пахтани ёғ чироқларига пилик қилиб ишлатганлар. XVIII аср бошларидаёқ Венгрияда биринчи бўлиб асбестдан ўтда ёнмайдиган қоғоз ва пиликлар ишлаб чиқарила бошланган.

1806 йилда италиялик олим каноп аралашмасидан тош пахтанинг соф ўзидан мато тўқиш усулларини излаб, охирида нозик тўр тўқишга муяссар бўлган. Сўнгра ёзиш мумкин бўлган қоғоз ленталар, манжетлар ва бошқа нарсалар ясаган.

Қадим замонларда унинг толалиги ва оловда ёнмаслиги қадрланган бўлса, кейинги вақтларда фан тараққиёти ва саноатнинг ўсиши натижасида ундан турли соҳаларда фойдаланиш имкони туғилди. Иссиққа чидамли ҳамда электр кучини ўтказмаслик хусусиятига эга бўлган тош пахта кучли ишқорларга ва айрим кислоталар таъсирига ҳам бардош бера олади.

Акбар АЛИЕВ тайёрлади.

Арча кўчатлари ва асал сотилади!

"Шўрчидонмаҳсулотлари" АЖ ўз ҳудудида етиштирилган 20000 дона, бўйи 80 сантиметрдан 150 сантиметргача бўлган уч йиллик можавельник арча кўчатларини, жамият омборхонасида сақланаётган 8 тонна тоза асал маҳсулотини сотади.

Тўлов – нақд ва пул ўтказиш йўли билан.

Манзил: Сурхондарё вилояти Шўрчи шаҳри Ун завод кўчаси 1-уй.
Тел.: (8-376) 45-51-772, 45-54-572.

Тошкент шаҳар Чилонзор туманида рўйхатга олинган "НОЗБИКАХОНИМ" хусусий корхонаси (СТИР 204832966) Чилонзор туманида рўйхатга олинган "ЧИНОР-КРЕДИТ" МЧЖга (СТИР 300598276) тўлиқ қўшилмоқда.

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги илмий-ишлаб чиқариш марказининг янги таҳрирдаги Устави давлат рўйхатидан ўтказилиши муносабати билан даъволар ушбу эълон чоп этилган кундан бошлаб бир ой муддат ичида қабул қилинади.

Бош муҳаррир Чори ЛАТИПОВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Саид АҲМАД, Ўктам БАРНОЕВ, Ағитай АДИЛОВ, Ўткир РАҲМАТ, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Муҳиддин АБДУСАМАТОВ (Масъул котиб), Комилжон МАМАЖОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР:
Қабулхона - 136-58-83, Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 136-54-44, 133-28-04, Котибият - 133-95-17, Реклама ва эълонлар - 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04. Факс - 133-44-43, 133-09-93.

ҲУДУДЛАРДАГИ МУХБИРЛАР:
Қорақалпоғистон Республикаси – 585-12-17, 223-57-53; Андижон – 224-99-13; Бухоро – 542-05-18; Жиззах - 265-78-52; Навоий – 224-69-08; Наманган – 412-34-23; Фарғона – 224-81-69; Самарқанд – 222-29-97; Сурхондарё – 335-13-42, 465-26-61; Сирдарё – 372-38-13; Тошкент – 100-29-61; Хоразм – 726-35-81; Қашқадарё – 227-65-42.

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар
(т) -тижорат мақола

МАНЗИЛИМИЗ:
700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2006 йил 6 декабрда № 0020 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба ("Ҳаёт"-илова), жума кунлари чиқади.

Буюртма Г-1017, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

E-mail: kishlokhayoti@mail.ru

Босишга топшириш вақти: 21.00
Босишга топширилди: 23.00
Адади - 13166

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5